

Školní vzdělávací program pro přípravný stupeň ZŠS podle RVP PV

Školní vzdělávací program Přípravného stupně základní školy speciální při centru Arpida

Zpracovaný podle RVP PV

Platnost od 1.9. 2010

.....
ředitel školy

OBSAH:

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
2.1 Úplnost a velikost školy	3
2.2 Vybavení školy	5
2.3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Podmínky a organizace vzdělávání.....	9
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni přípravného stupně základní školy speciální.....	10
3.4 Zabezpečení výchovy a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
4. Učební plán přípravného stupně ZŠ speciální	15
5. Obsah vzdělávání přípravného stupně ZŠ speciální	16
5.1 Já a moje tělo (<i>Tělovýchovné činnosti</i>)	16
5.2 Já a moje psychika (<i>Dorozumívací dovednosti</i>)	18
5.2 Já a ten druhý (<i>Rozvoj rozumových schopností</i>)	19
5.4 Já a společnost	21
5.4.1 Já a společnost (<i>Hudební činnosti</i>)	21
5.4.2 Já a společnost (<i>Činnostní a výtvarné dovednosti</i>)	22
5.5 Já a svět (<i>Smyslové vnímání</i>).....	23
6. Autoevaluace školy a její předběžný časový plán.....	Chyba! Záložka není definována.

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro přípravný stupeň ZŠS podle RVP PV

Zpracovaný podle RVP PV

- **předkladatel**

- Mateřská škola, základní škola a Praktická škola při centru Arpida, o.p.s.
- U Hvízdala 9, 370 11 České Budějovice
- IČ: 25 167 201
- IZO: 110017820
- identifikátor právnické osoby 600 022 277
- ředitel: Mgr. Ing. Marek Wohlgemuth
- pověřen řízením školy: Mgr. Ivan Kolář
- koordinátor školního vzdělávacího programu: Mgr. Jiří Merta
- www.arpida.cz, e-mail: info@arpida.cz, tel.: +420 385 777 011, fax: +420 385 520 834
- tel. ředitel: +420 385 777 013, e-mail ředitel: wohlgemuthm@arpida.cz

- **zřizovatel**

- Arpida, centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením, z.ú.
- U Hvízdala 9, 370 11 České Budějovice
- www.arpida.cz, e-mail: info@arpida.cz, tel.: +420 385 777 011, fax: +420 385 520 834
- tel. ředitel: +420 385 777 013, e-mail ředitel: wohlgemuthm@arpida.cz
- předseda správní rady: Jaroslav Klabouch

- **platnost dokumentu od 1. září 2010**

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Práce škol a školských zařízení při centru Arpida, z.ú. je integrální součástí komplexní péče, kterou poskytuje centrum Arpida dětem, mládeži a dospělým lidem s tělesným (motorickým) a kombinovaným postižením v duchu uceleného systému rehabilitace. Jsou tak zajišťovány tzv. pedagogické prostředky rehabilitace.

Dle rejstříku škol sdružuje škola:

- mateřskou školu
- základní školu
- základní školu praktickou
- základní školu speciální včetně rehabilitačního vzdělávacího programu
- praktickou školu dvouletou
- speciálně pedagogické centrum
- **přípravný stupeň základní školy speciální**
- stanici zájmových činností
- školní družinu
- školní jídelnu

Celková kapacita školy je pro :

- předškolní vzdělávání 30 dětí
- základní vzdělávání 92 žáků
- střední vzdělávání 12 žáků

Cílem komplexní péče je dosažení optimálního vývoje každého dítěte při zachování každodenního kontaktu s jeho přirozeným sociálním prostředím, tedy zejména rodinou. Rodiče dětí se zdravotním postižením tak nestojí stranou odborné péče věnované jejich dítěti, ale stávají se významnými partnery všech odborných pracovníků, kteří o jejich děti v rámci multidisciplinárního týmu centra Arpida pečují.

Přípravný stupeň základní školy speciální plně respektuje všechny základní principy činnosti centra Arpida, jehož je nedílnou součástí. Jsou tak respektovány:

- základní principy křesťanské etiky (vzájemná úcta, solidarita a porozumění)
- odpovídající odbornost zaměstnanců
- lidská dimenze poskytované péče

- týmová práce při maximální osobní odpovědnosti každého pracovníka
- účinná spolupráce s rodinami klientů
- péče je zaměřena nejen na dítě s postižením, ale také na rodinu jako celek
- mezioborová spolupráce (propojení péče v oblasti výchovně vzdělávací, sociální a zdravotní)
- přirozená a nenásilná integrace a inkluze
- přirozené, cílené, nenásilné směřování ke vstupu na základní školu speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální při centru Arpida je umístěn v krajském městě mezi sídlišti Vltava a Máj, přičemž navazuje na chráněnou oblast jihočeských rybníků. Škola je velmi dobře dostupná prostředky veřejné dopravy. Pravidelná doprava dětí je též zajišťována ve spolupráci s ČMP České Budějovice, o.p.s.

2.2 Vybavení školy

Škola je součástí moderně vybaveného areálu centra Arpida zabývajícího se rehabilitací osob se zdravotním postižením a má tedy k dispozici všechny technické, materiální i personální prostředky, kterými centrum Arpida disponuje.

Počet tříd základních škol (máme na mysli ZŠ, ZŠ praktickou a ZŠ speciální, včetně rehabilitačního programu a přípravného stupně) se může každý rok měnit podle počtu nově zařazených žáků a druhu tělesného a kombinovaného postižení jednotlivých žáků. Školy při centru Arpida mají aktuálně k dispozici celkem 14 tříd, kdy každá je vybavena bezbariérově. Přípravný stupeň ZŠS disponuje 1 třídou z tohoto počtu. Dále má škola k dispozici prostory, které využívá celé centrum Arpida. Jsou to především tělocvična, rehabilitační bazén, arteterapeutický ateliér, počítačová místnost se šesti osobními PC připojenými na vnitřní síť i internet, sesterna, místnost s velkým krbem, místnosti patřící školní družině, technické zázemí centra Arpida – dílny, místnost pro uskladnění učebních pomůcek, a další vhodné vnitřní a vnější prostory centra Arpida. Nelze opomenout školní jídelnu, která slouží nejen pro stravování žáků, dětí, zaměstnanců, případně klientů, kteří jsou na pobytu v centru Arpida. Školní jídelna slouží též jako místnost pro jejich společná setkávání. K dispozici jsou též dva prostorné výtahy přímo v budově centra Arpida a plošina u modelového bydlení, kde jsou také školní třídy. Samozřejmostí je dostatečné množství bezbariérových veřejných toalet. V přízemí jsou (s dostatečným počtem pisoárů a kabinek) jedny veřejné WC pánské, jedny dámské a jedny určené zejména pro klienty a zaměstnance zařízené též pro zabezpečení dalších hygienických potřeb klientů. V jednotlivých částech prvního patra a v prostorách modelového bydlení jsou také zařízeny bezbariérové veřejné toalety.

Značný přínos a vliv na práci školy mají též další školská zařízení, která jsou dle zařazení v rejstříku škol nedílnou součástí Mateřské školy, Základní školy a Praktické školy při centru Arpida, o.p.s.

2.3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola má zvolenou šestičlennou školskou radu. Členové školské rady z řad rodičů žáků základní školy a praktické školy a dále zástupci zřizovatele školy, se schází s ředitelem školy a centra Arpida na pravidelných poradách ředitele se zástupci klientů každý měsíc. Na těchto poradách jsou řešeny aktuální otázky týkající se provozu školy a centra jako celku, eventuální problémy, chystané aktivity, atp.

Jednou za čtvrt roku probíhá pedagogická rada, na kterou navazují třídní schůzky s rodiči. Spolupráce s rodiči na úrovni žák – učitel – rodič také probíhá individuálně v průběhu celého školního roku, podle potřeb vyplývajících z výchovného a vyučovacího procesu.

Škola jako celek se svými pedagogickými zaměstnanci patří do multidisciplinárního týmu, kde spolupracuje se zdravotnickým personálem centra Arpida (lékaři, fyzioterapeuti, ergoterapeuti, kliničtí logopedi, zdravotní sestra), sociálními pracovníky, dětskými psychology a ostatními zaměstnanci centra Arpida. Tato spolupráce je velmi specifická a vychází z individuálních potřeb žáků školy (klientů centra Arpida).

Škola spolupracuje též s řadou státních i nestátních subjektů v rámci regionu jižních Čech i v rámci ČR. Má velmi blízké vztahy se zařízeními, která pečují o děti a mládež s tělesným a kombinovaným postižením, jejichž nedílnou součástí jsou i školy a školská zařízení (např. JÚŠ Praha, Kociánka Brno, ÚSP Zbůch u Plzně, PROINTEPO Hradec Králové, speciální školy a SPC v rámci Jihočeského kraje a ČR, dále Rolnička Soběslav, Domov sv. Anežky v Týně nad Vltavou, aj.)

Škola je, jako integrální součást centra Arpida, klinickým pracovištěm Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity. Studenti zde vykonávají odbornou praxi, někteří pracovníci centra Arpida působí i jako vysokoškolští pedagogové. Pracovníky centra Arpida bylo vydáno též několik monografií, které se staly respektovanými vysokoškolskými učebnicemi nejen v rámci JU, ale také na UK v Praze, MU v Brně, PU v Olomouci, TU v Liberci, na OU v Ostravě aj. Vydána byla též celá řada statí a článků v odborných periodících. Pracovníci centra a školy se aktivně zúčastňují a podílí na přípravě a realizaci workshopů, seminářů a konferencí, mnohdy s mezinárodní účastí.

Velmi efektivní je dále spolupráce s ČMP České Budějovice, o.p.s., s jejíž pomocí je zajišťována pravidelná doprava dětí a žáků do škol při centru Arpida z regionu jižních Čech.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola, jako integrální součást centra Arpida, spolupracuje nebo spolupracovala s domácími i zahraničními partnery.

S rehabilitačním centrem KERPAPE v Bretani, jehož součástí je též speciální škola pro žáky s tělesným postižením, byly realizovány zejména výměnné pobyty dětí, resp. žáků obou škol. Součástí recipročních výměnných pobytů byly velmi úspěšné vernisáže výstav dětských obrázků, divadelní a filmová představení, kulturní vystoupení, česko-francouzské večery.

Významné projekty byly realizovány též s Kinderdorf St. Isidor v Leondingu (odborné zařízení CMB Linz, kde je též speciální škola pro žáky s tělesným postižením) a to sice projekt Meander I. a Meander II. na bázi Phare CBC a Interreg III. A. Opět byly realizovány výměnné pobyty dětí s rodiči, workshopy, výměnné exkurze učitelů a odborných pracovníků a v neposlední řadě mezinárodní symposium (Rakousko, SRN a ČR) realizované v roce 2005 v Linci pod patronací hornorakouského hejtmana Dr. J. Pühringera na téma „Stützpunkt Familie – Fundament erfolgreicher Integration“.

V průběhu školního roku se činnost školy ve spolupráci se stanicí zájmových činností také soustředí na zapojování dětí, žáků, rodin dětí a jejich dalších příbuzných, zaměstnanců a dalších osob do společných akcí souvisejících s tradicemi nebo společenskými událostmi (dětský karneval, Velikonoce, vernisáže, vystoupení studentů hudební konzervatoře, mikulášská besídka, vánoční besídka, a podobně).

Více než deset let probíhá každoročně týdenní ozdravný pobyt žáků pod vedením pedagogických pracovníků školy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Obsah vzdělávání přípravného stupně základní školy speciální je rozdělen do pěti oblastí, které se mohou navzájem v různých činnostech prolínat. Obsah vzdělávání je přizpůsoben možnostem 5-7 letých dětí se závažnějším mentálním postižením. Náplň ŠVP přípravného stupně ZŠS vychází ze ŠVP MŠ a směřuje k ŠVP ZŠS. Je zde kladen důraz na rozvoj celé osobnosti při využívání individuálního přístupu. Děti směřují k naplňování klíčových kompetencí formou her, pohybových, hudebních i výtvarných činností, vnímáním změn v přírodě, ale i dění kolem sebe. Očekávané výstupy jsou „neuzavřené“. Děti jich nemusí dosáhnout, ale snaha o jejich naplňování může výrazně usnadnit jejich pozdější zapojení do průběhu vzdělávání na ZŠS.

3.2 Podmínky a organizace vzdělávání

Do přípravného stupně základní školy speciální jsou zařazovány děti s těžkým mentálním postižením a kombinovaným postižením na základě rozhodnutí ředitele centra Arpida o.p.s. na žádost rodičů a doporučení speciálně pedagogického centra. Jsou to většinou děti, které již navštěvovaly mateřskou školu při centru Arpida, ale může se jednat i o děti přicházející z jiných mateřských škol nebo přímo z rodin. Ačkoliv se příliš nedoporučuje přiřazovat přípravný stupeň ZŠS ke školnímu vzdělávání ZŠS, v případě dodržení bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních, organizačních a personálních podmínek je v kompetenci ředitele školy takto přípravný stupeň organizovat. Tak je tomu i v centru Arpida o.p.s. Pedagogickou činnost v této třídě zajišťují minimálně 2 pedagogové-třídní učitel a asistent pedagoga, popř. osobní asistent. Ve třídě může být 4 až 6 dětí.

Prostory i vybavení třídy jsou plně přizpůsobeny potřebám dětí. Místnost je rozdělena na pracovní s polohovacími stoly a židlemi a hernu s kobercem a relaxačními látkovými pytlí, přičemž v obou částech třídy je dostatek hraček a pomůcek. Třída je prostorná, světlá, nábytek barevný. Jelikož přípravný stupeň většinou směřuje k následnému zařazení dítěte do ZŠS (nebo do ZŠS – RP) - ať už po absolvování jednoho, dvou či tří let, je svým zaměřením také podobně organizován. Zároveň však respektuje pravidla určená RVP pro předškolní vzdělávání a vychází z ŠVP MŠ při centru Arpida. Jeho obsah je tak členěn do vzdělávacích oblastí (v MŠ do bloků), které se skládají ze spontánních i řízených činností a odpočinkových chvil - to vše podle potřeb dětí. Hudební, tělesné, výtvarné nebo činnostní aktivity mohou být organizovány sloučením skupin dětí z přípravného stupně ZŠS a žáků 1. stupně ZŠS. Rozvoj rozumových schopností a smyslového vnímání je koncipován od nejjednoduššího ke složitějšímu, takže prolínání témat je též možné. Dostatek prostoru ve třídě i oddělených koutků zajišťuje i rozdílnou činnost obou skupin. Je zařazována individuální práce s dětmi, která je zohledněna při sestavování časového harmonogramu naordinovaných terapií jednotlivých dětí. Jsou to především fyzioterapie, logopedie, ergoterapie a další, které centrum Arpida poskytuje.

Režim dne je tedy uspořádán do dvou hlavních bloků:

8.00 - 9.30..... 1.BLOK: spontánní a řízené činnosti, speciálně pedagogická péče , odpočinkové a hrové činnosti

9.30 - 9.45..... hygiena

9.45 - 10.15 svačina

10.15 – 11.30... 2.BLOK: individuální i skupinové činnosti, pobyt venku

11.30 – 11.45... hygiena

11.45 oběd, odchod domů, popř. do školní družiny

Dětem se touto koncepcí přípravného stupně ZŠS pomáhá v co největší míře využít a rozvinout jejich možnosti a zbytkové schopnosti metodami speciální pedagogiky, spoluprací s jejich rodiči a ostatními členy multidisciplinárního týmu centra Arpida o.s. Jde o plynulý přechod od předškolního ke školnímu vzdělávání adaptací přímo ve školním prostředí avšak s předškolními formami činností.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni přípravného stupně základní školy speciální

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy uplatňované při výchovných, vzdělávacích a školních činnostech, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí dětí na přípravném stupni ZŠS. V rámci výchovného a vzdělávacího procesu jsou uplatňovány všemi pedagogy. Jsou východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie, které jsou vymezeny na úrovni vyučovacích předmětů.

Tyto výchovné a vzdělávací strategie reflektují specifické potřeby dětí přípravného stupně ZŠS, odlišné metody práce s nimi a rozdílnou úroveň jejich rozumových schopností.

Vzdělávací i výchovné strategie jsou přizpůsobeny fyzickým i psychickým možnostem našich dětí. Při výchově a výuce je důsledně uplatňován individuální přístup. K aktivnímu osvojení vědomostí a dovedností využíváme moderní metody a postupy včetně speciálně-pedagogických metod a také speciální kompenzační pomůcky. Rozvíjíme rovněž estetické cítění dětí, děti spoluvytváří svými výtvarnými pracemi prostředí školy. Podporujeme také kontakty našich dětí se zdravými vrstevníky a s okolním světem.

U dětí se středně těžkým mentálním postižením, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je vzhledem k jejich specifickým potřebám kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na přípravném stupni základní školy speciální není konečná, ale tvoří základ pro další osobnostní rozvoj dětí v průběhu další školní docházky.

Kompetence k učení

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a využívá ji při dalším učení
- orientuje se v řádu prostředí, ve kterém žije
- poznává nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- uznání a ocenění vnímá jako motivaci k dalšímu získávání poznatků

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- řeší problémy, na které stačí; známé situace se snaží řešit samostatně ,na základě bezprostřední či předchozí zkušenosti, náročnější s pomocí dospělého
- rozlišuje řešení, která vedou k cíli a řešení, která nejsou funkční; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů k cíli nevede, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je výhodou; uvědomuje si, že může situaci ovlivnit
- užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- nebojí se chybovat, pokud se mu dostává ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Kompetence komunikativní

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- komunikuje s lidmi přiměřeně svým schopnostem, dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a používá ji k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede za podpory druhé osoby využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (kniha, počítač)

Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- dokáže vyjádřit svůj názor, uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, je schopné respektovat druhé, spolupracovat s nimi
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně
- chápe, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí odpovídá
- má smysl pro povinnost, k úkolům přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
- zvládá sebeobsluhu podle svých možností a má osvojené základní hygienické návyky

3.4 Zabezpečení výchovy a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ty děti, které mají přiznaná podpůrná opatření 1. až 5. stupně podle školského zákona v aktuálním znění a vyhlášky č. 27/2016 sb. zákona.

O zařazení dítěte do přípravného stupně základní školy speciální rozhoduje ředitel na základě žádosti rodiče či zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení.

Při vzdělávání a výchově našich dětí (se zdravotním postižením a s postižením více vadami) vycházíme ze školského zákona v aktuálním znění, z příslušných vyhlášek, zejména z vyhlášky č.27/2016 a z aktuálního RVP PV, RVP ZŠS a podmínek podle §5 školského zákona.

Škola spolupracuje se SPC při centru Arpida, za nezbytnou považujeme spolupráci v oblasti:

- komunikace při návrhu doporučení ze strany SPC
- pomoci při vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- přiznání vhodných podpůrných opatření ze strany SPC a jejich správného poskytování ze strany školy
- pomoci při zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- psychologického a speciálně pedagogického vyšetření dětí při nástupu do naší školy i v průběhu docházky
- v případě potřeby poskytování psychologické a speciálně pedagogické intervence během docházky do přípravného stupně základní školy speciální

Při práci s dětmi dodržujeme tyto zásady:

- respektujeme individualitu a možnosti dětí
- řídíme se doporučením, které vydalo příslušné školské poradenské zařízení
- vytváříme optimální prostředí včetně vstřícné atmosféry
- zajišťujeme dětem vhodné kompenzační a didaktické pomůcky
- užíváme speciálních forem a metod při práci
- dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat jinými činnostmi
- zapojujeme dítě v co nejvyšší možné míře do všech aktivit v rámci přípravného stupně základní školy speciální

4. Učební plán přípravného stupně ZŠ speciální

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět / zkratka		Ročník, časová dotace		
			1.	2.	3.
Já a moje tělo	Tělovýchovné činnosti	Tč	4	4	4
Já a moje psychika	Dorozumívací dovednosti	Dd	2	2	2
Já a ten druhý	Rozvoj rozumových schopností	Rs	4	4	4
Já a společnost	Hudební činnosti	Hč	3	3	3
	Činnostní a výtvarné dovednosti	ČVd	3	3	3
Já a svět	Smyslové vnímání	Sv	4	4	4
Celkem hodin			20	20	20

5. Obsah vzdělávání přípravného stupně ZŠ speciální

5.1 Já a moje tělo (*Tělovýchovné činnosti*)

Očekávané výstupy	Činnosti
<p>Dítě v rámci svých možností</p> <ul style="list-style-type: none">• pojmenuje hlavní části lidského těla• vědomě napodobí jednoduchý pohyb• zachovává správné držení těla• zvládá jednoduché pohybové dovednosti a prostorovou orientaci• ovládá koordinaci oko – ruka• má radost z vlastních výkonů• má povědomí o tom, co prospívá jeho zdraví	<p><i>napodobování pohybů:</i> seznamování se s částmi svého těla, s tělovýchovným názvoslovím jako např. vzpažit, připažit, upažit, předpažit; nacvičování předklonu záklonu, úklonů formou hrových činností (např. „Kuba řekl“...); měnění poloh:dřep, sed, klek, leh na zádech, na břiše; podporování správného držení těla</p> <p><i>chůze:</i> koordinace pohybů při chůzi po špičkách, po patách; pomalá a rychlá chůze, střídání tempa a směru na daný signál; chůze po schodech, v nerovném terénu, chůze po čáře</p> <p><i>běh:</i> běh na krátké vzdálenosti, daným směrem i se změnou směru; střídání běhu, chůze</p> <p><i>lezení:</i> lezení vpřed libovolným způsobem, prolézání (např. tunelem), přelézání, převaly na žíněnce; lezení po lavičce</p> <p><i>skok:</i> skok přes čáru; skoky snožmo na místě, skákání na trampolíně;</p>

	<p><i>obratnost:</i> kolébka na zádech; přetočení z lehu na zádech do lehu na břiše zpět</p> <p><i>cvičení na nářadí:</i> výstup na žebřiny, chůze po délce lavičky</p> <p><i>cvičení s míčem:</i> házení a chytání, koulení míče, shazování kuželek míčem, házení míčem o zeď, o zem, házení míčem na jednoduchý cíl; protahovací cviky na rehabilitačním míči</p> <p><i>zdravotní cviky:</i> dechová cvičení, uvolňovací cviky, relaxační cvičení</p> <p><i>sezónní sporty:</i> turistika, pobyt na čerstvém vzduchu, klouzání, sáňkování, bobování, hry na sněhu, házení sněhových koulí do dálky na cíl; jízda na tříkolce, na koloběžce, vodní hry v bazénu (foukání do vody, lovení puku)</p>
--	---

5.2 Já a moje psychika (*Dorozumívací dovednosti*)

Očekávané výstupy	Činnosti
<p>Dítě v rámci svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje věci, které jej běžně obklopují • rozlišuje některé základní obrazné symboly • domlouvá se slovy i gesty, snaží se samostatně komunikovat • projevuje zájem o knížky, dokáže sledovat divadlo, film přiměřené jeho možnostem a zájmům • chápe význam pošty, telefonu • orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, dole, nahore) • pozná více, méně, stejně • zvládne odloučení od rodičů na určitou dobu • umí vyjádřit souhlas i nesouhlas, zformuluje své přání • utvořilo si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách • dbá daných pokynů a instrukcí • uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky, své emoce 	<p><i>komunikační dovednosti, sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení, logopedická péče:</i></p> <p>obohacování slovní zásoby; cvičení mluvidel; návčik správného dýchání: nádech nosem, výdech ústy; napodobování hlasů zvířat; napodobování zvuků; návčik říkanek; spolupráce s logopedem ARPIDY, o.s.; využití metod alternativní komunikace u žáků s narušenou komunikační schopností</p> <p><i>představivost a myšlenkové operace:</i></p> <p>četba na pokračování; návštěva kina, divadla; návčik pozdravu; návštěva pošty; návčik telefonování; poznávání zboží podle obalu, poznávání symbolů: WC; oslovení dospělého, spolužáka; požadání , poděkování; porovnávání množství (oblíbené předměty); přání k svátku, narozeninám</p> <p><i>sebepojetí, city, vůle:</i></p> <p>týdenní ozdravný pobyt v přírodě bez rodičů; činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; estetické a tvůrčí aktivity; sledování a četba příběhů obohacující citový život dítěte; dramatické činnosti</p>

5.2 Já a ten druhý (*Rozvoj rozumových schopností*)

Očekávané výstupy	Činnosti
<p>Dítě v rámci svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při styku s cizí osobou • chová se prosociálně a snaží se respektovat potřeby druhého • je schopno spolupráce s ostatními • všímá si změn v přírodě • zvládá některé předpočetní dovednosti • má základy jemné motoriky • osvojilo si základní grafomotorické prvky uvolňovacích cviků 	<p><i>rozvoj logického myšlení a paměti:</i></p> <p>seznámení s prostředím třídy, školy; prostorová a směrová orientace; jména učitelů a spolužáků; členové (širší) rodiny a jejich jména; vztahy mezi lidmi; poznávání a jmenování předmětů denní potřeby; poznávání jednotlivých druhů ovoce a zeleniny; poznávání zvířat a jejich mláďat; poznávání různých druhů rostlin; poznávání jednoduchých hůlkových písmen; chování na ulici; časové a příčinné souvislosti (včera, dnes..., proč...); zobecňování (jablko, hruška = ovoce); konkretizace (ovoce = jablko, hruška...); abstrakce (barva, odvozování první hlásky ve slově); negace (je, není, mám, nemám...); chápání kvantitativních vztahů (všechno, nic...); počet 1,2, hodně, málo; číslice 1, 2; spojení počtu s číslicí; procvičování pojmu a množství 1, 2 při různých činnostech</p> <p><i>rozvoj grafických schopností:</i></p> <p>cvičení jemné motoriky (zápěstí, prstů, tvoření špetky...); správný úchop psacího náčiní; čmárání (prstem do písku, krupice, křídou, fixem...); horní a dolní oblouk (houbou na tabuli, tužkou...);</p>

	<p>svislé čáry shora dolů a naopak; kroužení vpravo, vlevo (za doprovodu říkanky); ovál, odstředivé čáry, vlnovka, šikmé čáry oběma směry, svislé čáry do linek; pojem písmeno; pokus o psaní hůlkovým písmem (I, O, V...); rovnání písmen do řádků (písmena z plastické hmoty, z látky, z perníku)</p>
--	---

5.4 Já a společnost

5.4.1 Já a společnost (*Hudební činnosti*)

Očekávané výstupy	Činnosti
<p>Dítě v rámci svých možností</p> <ul style="list-style-type: none">• vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností• zvládá zazpívat jednoduchou píseň• vnímá umělecké podněty prostřednictvím kulturních tradic• rozlišuje některé zvuky, se kterými se běžně setkává	<p><i>pěvecké dovednosti:</i> pravidelné dýchání; správná výslovnost textů písní; zpěv jednoduchých písní v rozsahu kvinty, nejlépe s hudebním doprovodem</p> <p><i>rytmická cvičení:</i> hra na tělo; hra na jednoduché nástroje či předměty</p> <p><i>hudebně pohybové hry:</i> pohyb podle rytmických doprovodů; pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami</p> <p><i>poslech hudby:</i> poslech krátkých skladeb různého charakteru poslech relaxační hudby</p>

5.4.2 Já a společnost (*Činnostní a výtvarné dovednosti*)

Očekávané výstupy	Činnosti
<p>Dítě v rámci svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat • adaptovalo se na školní prostředí • utvořilo si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách • má povědomí o tom, že na základě praktické činnosti se seznamuje s různými materiály ve svém okolí • získalo zkušenosti s některými vlastnostmi předmětů • dodržuje základy bezpečnosti při činnostech 	<p><i>sebeobsluha:</i> svlékání, oblékání oděvu; vrstvení oblečení, skládání, věšení oděvu na háčky v šatně; obracení oblečení z rubu na líc; zapínání a rozepínání knoflíků; zouvání, obouvání, uzel, pokus o vázání kličky; vzájemná pomoc při oblékání</p> <p><i>hygienické návyky:</i> použití kapesníku, WC, mytí rukou, čištění zubů, česání; mytí ovoce před požitím</p> <p><i>stolování:</i> hygiena při svačině, správné sezení u stolu, používání lžice, příboru, úklid stolu po jídle, mytí a utírání nádobí</p> <p><i>činnosti s papírem, práce s textilními materiály:</i> mačkání, trhání, lepení, skládání, rolování, stříhání papíru; navíjení vlny, navlékání korálků, činnosti s vatou, nalepování</p> <p><i>činnosti s přírodními materiály:</i> látky, koláž, činnosti s jehlou s tupým hrotem sbírání přírodnin, ovoce, trhání a lisování listů, navlékání jeřabin, třídění a nalepování semen</p> <p><i>činnosti s různými druhy materiálu:</i> činnosti s pískem, se stavebnicí, využití mozaikové a magnetické stavebnice</p> <p><i>modelování:</i> zpracování, trhání, krájení, tvarování plastelíny (moduritu, keramické hlíny)</p>

5.5 Já a svět (*Smyslové vnímání*)

Očekávané výstupy	Činnosti
<p>Dítě v rámci svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvořilo si základní dětskou představu, že svět má svůj řád • chová se obezřetně v neznámém prostředí • má povědomí o významu životního prostředí 	<p><i>diferenční cvičení:</i> třídění dvou zřetelně odlišných předmětů; třídění materiálu-dva komponenty; třídění předmětů a jejich ukládání do misek, krabiček; třídění předmětů –tři komponenty (nejprve velké a výrazně odlišné); třídění předmětů podle velikosti, obsahu; poznávání předmětů hmatem: rozlišování plošných tvarů: kolečko, čtverec, trojúhelník; rozlišování a poznávání barev; postupné poznávání všech základních barev a jejich pojmenování;</p> <p><i>sluchová cvičení:</i> sluchová cvičení s využitím zraku (později bez); určování původu a směru zvuku; poznávání spolužáků a učitelů podle hlasu; poznávání hudebních nástrojů podle zvuku; zvuky zvířat, dopravních prostředků;</p> <p><i>cvičení chuti a čichu:</i> cvičení sání brčkem; rozlišování chutí (sladké, slané, kyselé); rozlišování potravin podle chuti;</p> <p><i>péče o okolní prostředí:</i> utírání prachu, nácvik zametání, mytí tabule houbou, úklid a výzdoba třídy, péče o pokojové květiny; sezónní činnosti - hrabání listí, sněhu</p>